

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
1/2 10
1/3 10

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškem“ in „Kažipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez dopisne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravištvo so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarno. Naročnino in oglase je plačati logo Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v določeno uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« sak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gid. 1-80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Go i i v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v So sb ul., Jellersitz v Nunaki ul., Ter. Leban na tekalšču »Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 89. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabbid) tiska in zal.

Poglavje o naši mladini.

Naprej! — Klerikanci trdijo, da naša mladina ne hodi v cerkev, da popiva po krémah, da je surova, pleše kot nora itd. — V cerkev hodijo naši kmečki ljudje, stari in mladi, prav radi, ako slišijo v njej besedo božjo, ako se razlegajo po njej čisti Kristusovi nauki — ne pa osebnó žaljenje, napadanje, laž in obrekovanje. Nestrpni politikujóci nunc vzame na piko naprednjaka pa ga obdelava v cerkvi pred oltarjem ali na prižnici tako, da se vse spogledava. Sram je njega, sram njegovo družino, sram je njegove prijatelje in znance, drugi pametni ljudje se zgražajo — le kak nunc podrepnik se smeje v pest. Kaj takega v cerkvi, na kraju molitve! To je profanacija svetega kraja, ki se globoko zariše v ljudsko dušo. Kaj mislite, da bo res tak-le po krivem napadeni kmetski mož, ki kaj drži nase, hodil — še v cerkev, da se tam razpostavi kaki novi hrulaciji iz posvečenih ust? Ne; cerkev mu je odtajil tisti, ki bi ga moral vedno bolj vezati na njo. Take hrulacije vplivajo močno na mladino, ki je tudi pogostoma napadena v veži božji. Slišali smo opetovano in opetovano kmetske može in mladenice iz raznih krajev naše dežele, ki so se pri nas britko pritoževali, kako kriči ta in oni nunc v cerkvi, kako opravlja, kako zbada naprednjake in kako radi tega izostajajo ljudje iz cerkve; še ženske ne hodijo več v cerkev. Kriv je pač edinole razgrajajoči nunc in nihče drugi. Ali slepar v farovski listu poreče: — »Soča« je kriva. To je sad »brezverskih« listov.

Tako lažejo sleparji, da bi zvrnili krivdo pravih krivcev na druge, ki niso nič krivi.

Naš nadškof in knez je pisal lani 24. marca v okrožnici na »prečastite, preljube sobrate v Kristusu«, da . . . »ako duhovnik ne pojde z ljudstvom, ali ako ga brez potrebe celo žali, zbada, nedostojno odganja, bo kmalu ostal v cerkvi sam z nekaterimi ženskami« . . . . . Seveda; kdo pa bo hodil

poslušat v cerkev tistega, ki lo žali in zbada ljudi izven cerkve in v cerkvi. Krivda je na njihovi strani, ne na naši!

Mi nismo nikdar učili mladine in je ne bomo, naj ne hodi v cerkev; ali povemo na vsa usta, da odobravamo korak mladih in starih, ki ne hodijo k pridigam, ki niso pridige, marveč večno zabavljanje in udrihanje. Če je pridiga spojena z mašo, se odtegnejo tudi tej, ker pač ne marajo poslušati političnih in drugih udrihanj. — Sami podijo ljudi iz cerkve, potem ko je prazna, pa javkajo, da so temu krivi liberalci in liberalni časniki.

— Ali njihova hinavščina je razkrinkana, farizejstvo razkritó, tako da vidimo čisto dobro prave krivce ter smo na jasnem o razmerju med mladino in cerkvijo. — Udrihanje v cerkvi vpliva silno razdorno izven cerkve. Pristaši farovške stranke, med katerimi navadno niso najboljši ljudje, so varni v cerkvi pred inzultu ter se zabavajo, kadar gospod nunc seče na drobno naprednjaka. Zunaj so čutijo čisto ločene od drugih radi tega, tako da se razdvojenost po občini širi ter poostrujejo nasprotja. Na zavedno mladino mora vplivati to le tako, da si prav tolmači divjanje ter se ga ogiblje. —

Pleše kot nora — po krémah popiva. Kdaj pa hodi mladina in tudi starina v krémah? Kdaj pa pleše? Pač ob nedeljah in praznikih! Zakaj pa je toliko praznikov? Ali jih je res treba toliko? Ali ne zadostujejo nedelje? — Ob praznikih so ne sme delati — zato se speljuje mladino v krémó in na ples. Razni prazniki niso bili postavljeni le v čast božjo in v čast svetnikov, ampak v bolj posvetne namene. Zato pa se jih tudi drži posvetnost, ki ni v hasek nobenemu, tudi mladini ne. Naj se torej odpravi tisti veliki kup praznikov, pa odpade vse polno plesov in marsikatera kréma se zapre. — Poglavje o naši mladini s tem še ni pri kraju.

„N. D. O.“ — strah dr. Tume.

II.

»Koliko delavcev-mučenikov je padlo na barikadah in je ječalo po ječah radi hrepenenja po svobodi. . . .!« deklamuje dr. Tuma v pamfletu na trgovce in obrtnike, katere hočem jaz organizovati. . . . »da bi odrekli zaslužek slovenskemu delavcu, ki ima svoje lastno politično prepričanje«.

Kje pa je bil dr. Tuma takrat, ko so delavci padali na barikadah in ječali po ječah, borili se za svobodo in volilno pravico?! Takrat je dr. Tuma igral kameleona ter bil vse, le socialist ne! — Dočim so delavci umirali na barikadah in ječali po ječah, je dr. Tuma sedel na gorcem in s' nabiral 100.000, pa za-se, ne za delavce-trpine. Bil je »Slogaš«, liberalec, naprednjak, narodni radikalec; hotel je ozdraviti narodno-napredno stranko z novim dnevnikom proti »Slov. Narodu«; ponovno se je postavil na čelo trgovcem in obrtnikom, torej delodajalcem, katere je hotel dobro organizovati, tako dobro, da bi jim ne prišla do živega delavska organizacija pod praporom socialne demokracije; šel je celo na Kopačev shod v Soikan, kjer so hoteli mokračí delodajalcem »zgago delati«, in je Kopača nagnal; v Gorici sem ga bil spravil na čelo delavskemu podpornemu društvu, kjer je imel najlepšo priliko, storiti kaj za trpeče delavstvo, pa je kmalu zbežal, in vsiljeval se je zopet — delodajalcem, da bo nje organizoval v celi deželi, le neomejeno oblast mu morajo izročiti, niti odbor T. o. društva se mu ne sme nikamor vtikati; ko so ga delodajalci — odslovili, je šel v šolo k dr. Smodlaku v Dalmacijo, da bi si osnoval okoli sebe slepo udano kmečko vojsko. — Ko so delavci umirali na barikadah in ječali po ječah, se je dr. Tuma tako malo brigal za nje in se ni niti spomnil, da bi bil stavil v deželnem zboru predlog za splošno in enako volilno pravico, dočim je bil tam stavljen nujni predlog, ki sem ga sestavil — jaz. In ko

je bil v deželnem zboru predložen načrt novega volilnega reda, — kje je bil dr. Tuma, da bi povzdignil svoj glas za. . . delavce-trpine ter pripomogel, da predloženi nestvor ne bi postal zakon? Kje je bil veliki prijatelj delavcev-trpinov, ki so umirali na barikadah in ječali po ječah? Piskal je takrat on na delavce in barikade — pa uganjal svoje »špase« nekje v hribih — on, veliki buržoa, kateremu ni bilo treba samemu niti z mezincem gibati, pa mu je vsejedno samo neslo tistih 100.000, a on je hodil na sprehod, namesto da bi bil vršil v deželnem zboru svojo — dolžnost, ali pa odložil mandat!

Zdaj pa nam dr. Tuma poje pesem o barikadah in ječah ter daje lekcije trgovcem in obrtnikom o — svobodomiselnosti, on, ki je postal čez noč — voditelj socialnih demokratov na Goriškem. Dr. Tuma vendar ni nikdar umiral na barikadah in ječal po ječah, bil je povsod, le med delavstvom ne, — in ko je stopil v socialno-demokratsko stranko, je dobil takoj šaržo — generala. — Tu imamo celega dr. Tuma! On začne povsod služiti le pri — generalu, nižje časti ne pozna.

»Bodite svobodomiselní, potem pa pustite svobodno prepričanje tudi svojemu delavcu!« pravi dr. Tuma. Kdo pa hoče delavcu jemati politično prepričanje? Ali kakor ima delavec pravico do lastnega političnega prepričanja, prav tako ima zopet vsak delodajalec pravico, da sprejme pod svojo streho tistega, kogar hoče on sam. — Nikdo ne bo oviral delavca, da ne sme biti socialni demokrat in drviti za dr. Tuma čez drn in strn, ali tudi vsak delodajalec ima pravico, da bo dajal dela in zaslužka delavcem, ki so mu po duši in srcu bolj blizu. — Slovenski odjemalci naših trgovcev in obrtnikov vprašajo: »ali je pa naroden ta in ta, ki hoče, da pri njem kupujem?« Ako mora biti gospodar naroden, zakaj ne bi morali biti tudi vsi slovenski uslužbenci? Kdor pa noče biti naroden, kdor drvi za najnovejšim tumovskim evangelijem, — svobodna mu

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Vraga! kaj jaz vem! morda pri gospej Longueville. Ona je vsemogočna tam; pomaga mi. Samo sporočite mi po kom, če vas zapro; tedaj se vrnem kakor hitro bo mogoče.

— Zakaj ne tvegate z menoj nevarnosti, da vas ugrabijo, Aramis? pravi Athos.

— Ne, hvala.

— Ko bi bili vsi štirje zaprti in združeni, potem mislim, da se nam ni ničesar več bati. Predno mine štiriindvajset ur, smo vsi štirje na prostem.

— Dragi prijatelj, odkar sem usmrtil Chätillona, ljubljena Saint-Germainskih dam, je moja oseba preveč izpostavljena, in bojim se zapora v podvojeni meri. Kraljica bi bila v tem slučaju zmožna, slušati Mazarinov nasvet, in Mazarinov nasvet bi bil ta, naj me da obsoditi.

— Toda, kaj mislite, Aramis, da res tako ljubi tega Italijana, kakor se govori?

— Ljubila je že Angleža.

— Ej, prijatelj, ženska je!

— O ne, Athos; motite se: kraljica je!

— Prijatelj, jaz se žrtvujem ter grom prosit avdijsnce z Ano Avstrijsko.

— Z Bogom, Athos, jaz grem zbirat vojsko.

— Čemu?

— Da se vrnem sem ter oblegam Rueil.

— Kje se snideva?

— Pod Mazarinovimi vislicami.

— In prijatelja se ločita. Aramis se vrne v Pariz,

Athos pa se odpravi na nekatere poti, ki so bile potrebne, če je hotel priti do kraljice.

XXII.

Hvaležnost Ane Avstrijske.

Da je prišel Athos do Ane Avstrijske, mu ni bilo treba premagati toliko sitnosti kakor je bil pričakoval: pri prvi poti, ki jo je naredil, je bilo že vse v redu, in avdijsenca, za katero je prosil, mu je bila dovoljena za naslednji dan po jutranjih vsprejemih, katerim je smel prisostvovati vsled pravice, ki mu jih je dajalo njegovo rojstvo.

Velika množica je napolnjevala kraljičine prostore v Saint-Germainu: nikdar ni imela Ana Avstrijska v Louvru ali v Kraljevi palači večjega števila dvorjanov; toda nekaj se je bilo izpremenilo na tej množici, ki je pripadala nižjemu plemstvu, dočim so bili vsi prvaki francoskih plemičev na Conti-jevi, Beaufortovi in koadjutorjevi strani.

Sicer je pa vladala na tem dvoru velika veselost. Nenavaden značaj te vojne je povzročil, da je nastalo o njej več kupletov nego je bilo padlo strelcov iz topov. Dvor je smešil v popevkah Parižane, ki so zopet smešili dvor, in dasi te rane niso bile smrtné, se vendar vkljub temu bolele, ker je bilo orožje, ki jih je zadaló, smešno.

Toda sredi te splošne veselosti in navidezne brezbriznosti je živela v srcih vseh velika skrb. Ostane li Mazarin minister in ljubljenec, ali Mazarina, ki je prišel od juga kot megla, odnese veter, s katerim je bil prišel? Vsi so to upali, vsi to želeli; in tako je minister čutil, da tiči pod vso udanostjo in vso čvorjanstvom, ki ga je obdajalo, sovraštvo, ki ga je le slabo zakrivala bojazen in dobičkaželjnost. Počutil se je slabo, ker ni vedel, na kaj naj računa in na koga naj se naslanja.

Princ sam, ki se je bojeval zanj, ni zamudil nobene prilike, da se mu je posmehoval, ali ga poniževal; v dveh ali treh slučajih, ko je hotel Mazarin pred zmagalcem pri Rocroyu pokazati svojo voljo, ga je ta tako pogledal, da je minister takoj razumel, da, če ga Princ brani, ne dela tega iz prepričanja niti iz navdušenja.

Tedaj se je kardinal zopet zatekel h kraljici, svoji edini opori. Toda dvakrat ali trikrat je bil že čutil, da se maja ta opora v njegovi roki.

Ko je prišla za avdijsenco določena ura, se je naznanilo grofu La Fère-ju, da se bo avdijsenca pač vršila, a da mora nekaj trenutkov počakati, ker se hoče kraljica posvetovati še prej z ministrom.

To je bilo res. Pariz je ravnokar poslal novo deputacijo, ki naj bi poskusila spraviti stvari v tir, in kraljica se je posvetovala z Mazarinom, kako naj se sprejemajo ti poslanci.

Med velikimi državniki je vladalo silno zanimanje. Athos si torej ne bi bil mogel izbrati bolj neugodnega trenutka, da govori o svojih prijateljih, dveh bornih atomih, ki sta se čisto izgubila v tem divjem vrtincu.

pot, nikdo se ne bo rogal njegovemu »pre-pričanju«, samo tega naj si ne domišljuje, da mu naroden delodajalec mora dati delo in zaslužek. Svobodni delavec, svobodni delodajalec, ti meni delo, jaz tebi zaslužek, ako hočeš ti delati pri meni in ako te hočem jaz. — S kakimi drugimi dolžnostmi ali obziri pa nam ne hodite!! Ali res mislite, da so slovenski delodajalci smeti, katere bo svojevoljno pometala vsaka mokraška metla?

Dr. Tuma podi delavce v konsum laških socialnih demokratov, nastopa torej naravnost sovražno proti razvoju slovenske trgovine v Gorici; v »Delavskem listu« je napovedal bojkot vsem mojim podjetjem edino radi neke notice, ki je bila v »Soči«, in s tem je dognan dokaz, kaj bi se godilo vsakemu delodajalcu, ako bi se zameril dr. Tumi in bi on imel res nekaj moči, kakor je nima; dr. Tuma bi organizoval delavce vselej in povsod proti gospodarjem, — vodil bi tudi štrajke itd., a delodajalci naj nimajo niti toliko pravice, da bi dali delo in zaslužek takim delavcem, ki so njim po volji in ne — dr. Tumi?! Ali ima dr. Tuma naše trgovce in obrtnike za tako neumne?

»Narodna delavska organizacija« bo tudi strogo delavska. Upanje gojimo sicer, da ne bo ponavljala raznih usode-polnih grehov in napak socialnih demokratov, ali tudi to gotovost imamo, da ostanejo delavci narodni in bodo vselej trdno in zvesto stali v boju za naš narodni obstanek in napredek. Zato slovenski trgovci, obrtniki, delodajalci moramo podpirati »N. D. O.« ter jemati delavce iz njene srede!

Še par mislij imam povedati na Tumovo okrožnico našim trgovcem in obrtnikom. Dr. Tuma se je veter, a stroške takega velikega dela naj bi mu plačevali prav — trgovci in obrtniki; zato naj žanje vihar resnega, veličastnega odpora. Socialna demokracija je naša klovna, ki je pogorela že v vseh cirkusih tega sveta, naj torej pogori še v zadnjem, kjer je našel zavetišče: čim prej tem bolje. — Zato se oglasim prihodnjic še z jednim člankom.

A. Gabršček.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

V Bukovci je bil izvoljen za načelnika gospodarskega sveta g. Anton Žižmond.

Za podružnico N. D. O. v Biljah so darovali ob priliki plesnega venčka 7. t. m. g. nadučitelj K 2, Rudolf Nemeč K 5 in Josip Nemeč K 2.

Domače vesti.

60-letnica Prešarova smrti. — Včeraj 8. februarja 1909. je preteklo 60 let, odkar je umrl v Kranju naš nedosežni pesnik dr. France Prešeren.

Smrtna kosa. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl obče spoštovani gospod Ivan Peric, posest-

nik v Biljah, po 4dnevni mučni bolezni. Zapušča ženo in sina. Sin je predsednik Narodne delavske organizacije v Biljah. Pogreb je bil danes dopoldne na biljensko pokopališče. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje!

V Gorici je umrl K. Happacher, lastnik restavranca »Angelo d'oro«.

Promocija. — Na dunajskem vsenčulišču je bil promoviran za doktorja prava gosp. Anton Andrejčič, praktikant pri sodnji v Trstu.

Predavanje. — Kakor navadno vsako sredo se bo vršilo tudi jutri predavanje v dvorani »pri zlatem Jelenu«. Predaval bo dr. Dereani: O seksualni higijeni (samo za odrasle). Predavanje se prične ob 8. uri zvečer.

O volitvah v trgovsko in obrtno zbornico se bo vršila kazenska preiskava na našo ovadbo. — Dognati bo treba, odkod je došlo nad 1100 laških glasov, ker ker do 4. januarja baje ni došlo na glavarstvo v Gradišču skoro nič veljavnih glasov. Radovedni smo, kako bo ta reč končala.

Veliki ples »Goriške Čitalnice« bo letos prvič v »Trgovskem domu«. Čitalnični plesi so bili nekdanji elitni plesi slovenskega razumništva, javni predstavitelji boljših slojev našega meščanstva. — Odkar je »Čitalnica« v dostojnih prostorih »Trgovskega doma«, so odpadli razni življi, ki so nestrpili v svoji strankarski strasti. Zahajali so mirnodušno pod bivšo streho hudega narodnega nasprotnika, ne gredo pa v »Trgovski dom«, ki je — naš. Vzoki so znani. — Zato je bila Čitalnica nekoliko oškodovana a ni še našla dovoljnega in domestila v tistih rodoljubnih hišah, ki iz tega ali onega vzroka niso čitalnični člani, pa bi lahko bili! Naj bi se tekom leta te razmere zboljšale! — Kar se pa tiče letošnjega velikega plesa na pustno nedeljo, naj bi se zbrala ta dan v »Trgovskem domu« vsa elita slovenskega meščanstva. Po planinskem plesu je neobhodno potrebno, da se pokažemo tudi z elitnim plesom pred tisto javnostjo, ki ceni veljavo, duševni nivo in gospodarsko moč po — takih nastopih. Več ne moremo reči z ozirom na razne kritike, katere smo čuli zadnje čase. — Pričakujemo torej, da se vse naše boljše rodbine pripravijo tudi na ta nastop goriškega Slovenstva. — »Sokolova« maskerada pa naj vredno zaključí letošnji predpust!

Tožba radi »poprakov«. — V ponedeljek 1. t. m. sta poslala T. o. z. in A. Gabršček dva popraka vredništvu »Gorice« po jednem uradniku T. o. z. — Odgovorni urednik ni hotel sprejeti poprakov, češ, naj se mu pošljeta po pošti. — Ker je taka odklonitev popolnoma neza-konita, sta podala T. o. z. in Gabršček tožbo v smislu § 21. tiskovnega zakona. — Isti paragraf določa, da mora sodnik razsoditi brez odloga, ako mogoče v 24 urah. — Toda na okrajni sodnji v Gorici imamo še vedno tistega vsemogočnega oblastneža Covaciga, ki dela tam, kar ho-

če. — Za petek je poklical odgovornega urednika, a na ponedeljek (včeraj) je zapisal šele obravnavo. — Takoj ob začetku se je videlo, da ima sodbo že — narajeno. Dovolil si je nasproti Gabrščeku, ki je zastopal tožbo sam, drzno opazko, da se za popravek ni tako mudilo, lahko bi ustregel uradniku in poslal po pošti. — In res je proglasil salomonsko razsodbo, da urednik poprakov ni odklonil; on bi jih bil sprejel, ako bi jih dobil po pošti. Zato je zavrnil tožbo. — Gabršček je naznanil takoj vsklic, kakor tudi pritožbo radi reda, ker je Covacig celih 8 dni neopravičeno zavlčeval. — S tem možem je pač križ od nekdanj. Moramo povedati pristojni oblasti, da bomo odslej v vsaki tožbi, ki bo kakorkoli v zvezi s »Sočo« ali našo stranko, dosledno odklanjali Covaciga. Vera v objektivnost tega sodnika je že dolgo popolnoma na ničli, zato bodi konec potrpežljivosti.

Sokolova maskerada »Na severnem tečaju«. — Ravnokar smo dobili prijavo vseh vdeležencev velike ekspedicije, ki si je postavila in hoče tudi rešiti do sedaj še nerešeno nlogo, to je dospeti na severni tečaj. Radovednost, znatiželjnost, stremenje po novem, ali pa imenuj kakor si bodi ono čudno lastnost, ki žene človeka že od pamtiveka proti severnemu tečaju, oni točki, kjer se baje vidi, kako se zemlja vrti okoli lastne osi, ta sila je zagrabila tudi našo ekspedicijo. Od Pytheasa iz Marsilje (l. 325 pred Kr. r.), ki je peš prekorakal Evropo od rojstnega svojega mesta pa do severnega morja in ki je v tedaj vladajoči najvnosti mislil prodreti na severni tečaj v navadnem čolnčku (takrat so si ga predstavljali seveda vse drugače), pa do Andree-a in Nansen-a v najzadnjem času — in za temi bog zna koliko jih še pride — vsi ti, na tisoče bi jih lahko naštel, so z železno vstrajnostjo prodirali na sever, ne zmenec se za znane in neznanne nevarnosti, ki tankaj na oni poti prežijo za vsakim ledenim vogalom. — Na prstih bi jih naštel vse, ki so se vrnili; »Andree je še živ«, je ena zadnjih »Soč« poročala, dvomim, toda poročila vseh svetovnih listov nam ravnokar naznanjajo, da se je srečno vrnil vrli Nansen, o katerem se je obče mislilo, da že davno trohni kje v obširnem železcu požrešnega morskega psa. Če se je vrnil, zakaj bi se pa mi ne. Naša najnujnejša skrb je bila seveda, da smo se takoj zatekli do tega slavnega eksploraterja, da nam poroča o poteh, ki jih je ubral in o ovirah, ki so mu zabranile, da ni mogel še dalje naprej. — Od dne do dne pričakujemo odgovora, in ne dvomimo, da nam pojde na roko z vsemi prireditvami svojega slavnega potovanja, in tudi ni izključeno, da se sam pridruži naši ekspediciji, kar bi gotovo bilo želeti, kajti nihče ne dvomi, da živ vodnik je stokrat bolj od najboljših mrtvih navodil.

Več čepovanskih domačinov v tujini nam piše: »Soča« je priobčila dopis, da se bližajo velitve v Čepovanu. Tudi mi, ki smo ta čas v inozemstvu, opozarjamo Čepovance, da naj si volijo moža iz napredne stranke za župana; je že dosti časa živela v Čepovanu klerikalna stranka ne v preveliko korist občini. Torej na noge!

Kaznovani laški demonstrantje. — Razni laški demonstrantje, katere je kaznovalo tukajšnje redarstvo na več dnuj zapora, so bili podali pritožbo na namestništvo, ki je pa potrdilo razsodbe. Kaznovani tiči so ti-le:

Felice Merlo, pisar na magistratu, je dobil 7 dnuj zapora zaradi demonstracij Binkoštni ponedeljek.

Guido Vittori je dobil 8 dnuj, ker je bil eden prvih demonstrantov 29. novembra — ter kričal: abasso il Governo di Vienna! — Vittori je tudi uslužbenec na magistratu in obenem — rezervni kadet. Zdlaj bo govorila še — vojaška oblast!

Gianbattista Quaini je tudi dobil 8 dnuj, ker je kričal: abasso il Governo. Tudi on je uslužbenec na magistratu.

Tu imamo torej že tri tiče, ki so vsi mestni uslužbenci. In tako je vselej in povsod. Prvi krakelerji in razsačiči o vselej magistratovi služabniki. Ali dobijo kako — nagrado za take vitežke čine?

Naš star znanec Giovanni Luigi Zei je dobil 7 dnuj zapora, ker je 21. septembra kričal za vozom, v katerem so peli nekateri slovenski mladeniči: Porchi di ščavi! — Namestništvo je sicer potrdilo v polnem obsegu razsodbo policije, ali potem milosti znižalo kazen na 1 dan zapora.

Isti Zei je dalje dobil 8 dnuj zapora, ker je na demonstraciji povodom županove potrditve kričal: abasso i ščavi, — in ker je z zastavo, katero je nosil, sunil proti gledalcem na oknu Draščekove hiše v Stolni ulici. Ta kazen je bila polno potrjena.

In zopet isti Zei je dobil 8 dnuj, potem potom milosti znižano na 3 dni, ker je kričal 29. novembra: abasso Governo! — Zei je povsod, kjer so kravali in hujskarije. Ali je plačan za to in od koga!

Francesco Spazzapan je hud Lah in celo Mazzinijanec. Ali revček je pristojen v Šempas, a stariši so Slovenci; imajo gostilno poleg živinskega trga in žive lo od Slovencev.

Sinko Francesco pa je hud Lah, zato se je udeležil kot jeden glavnih kolovodij tudi demonstracije 29. novembra in kričal: abasso Governo. Dobil je 8 dnuj zapora, znižan potom milosti na 3 dni.

Ignazio Brezina, 16 let star, iz Ljubljane, zdaj hud Lah, je dobil iz enakih razlogov kakor Spazzapan 80 K globe, znižano na 30 K.

Ob prihodnjih demonstracijah bodo vsi ti-le tiči zopet na delu!

Dvorana »Trgovskega doma« je dala v l. 1908. celih — 950 K dohodka. Ako računamo, da je stala dvorana s pritliklinami nad 100.000 K, lahko izračunaj vsakdo, koliko je tu določila T. o. z. — To na znanje tudi tistim, ki kaj radi pozabljajo, ako zahteva T. o. z. za kak ples — 100 K.

Dr. Tumovi načrti. — Soc. demokratje so imeli v Ljubljani zborovanje, na katerem je poročal dr. Tuma o goriški organizaciji. Začel je tako, da deželna organizacija na Goriškem se je ustanovila 11. okt. 1908. Takrat namreč se je on postavil končno v pozo rdečega generala, ki bo komandiral po Goriškem. Samo ž njim

Toda Athos je bil neupogljiv človek, ki ni več trzil, če je kako stvar sklepal in se mu je zdelo, da je privedla k temu sklepu njegova vest in dolžnost: ostal je pri tem, da ga puste h kraljici, češ, da ima povedati Nj. Veličanstvu zelo važne reči, dasi ne prihaja niti od Conti-ja, niti od Beauforta, niti od Bouillona, niti od Elbuefa, niti od koadjutorja, niti od gospe Longueville, niti od Broussela, niti od parlamenta, teaveč na lastno roko.

Ko je bilo posvetovanje končano, ga je dala poklicati kraljica v svoj kabinet.

Athos je vstopil ter povedal svoje ime. To je bilo ime, ki je že prevečkrat zvenelo v ušesih Nj. Veličanstva in prevečkrat odmevalo v njenem srcu, da ga ne bi bila Ana Avstrijska spoznala; toda ostala je hladna ter ni hotela pogledati tega plemiča z ono radovednostjo, ki ni dovoljena kraljicam, bodi si ker so lepe ali preveč plemenite.

Torej nam hočete izkazati kako uslugo, grof? vpraša Ana Avstrijska, ko je trenutek pomolčala.

Da, milostljiva gospa, zopet uslugo, odvrne Athos, ki ga je jezilo, da se je kraljica dejala, kakor da ga ne pozna.

Athos je bil blago srca, in kot tak seveda slab dvorjan.

Ana je zgrbančila čelo. Mazarin, ki je sedel za mizo ter listal po papirjih kot kak navaden državni tajnik, je dvignil glavo.

Govorite, pravi kraljica.

Mazarin začne zopet listati po svojih papirjih.

Milostljiva gospa, začne Athos, dva naša prijatelja, dva najbolj neustrašena slugi Vašega Veličan-

stva, d' Artagnan in du Vallon, ki ju je bil poslal kardinal na Angleško, sta naenkrat izginila, v trenutku ko sta zopet stopila na francoska tla, in ne ve se, kaj se je zgodilo z njima.

— No? pravi kraljica.

— No, pravi Athos, obračam se na blagohotnost Vašega Veličanstva, da izvem, kaj se je zgodilo s tema plemičema, in če bo treba, se obračam nadalje tudi na vašo pravičnost.

— Gospod! odvrne Ana Avstrijska z ono dostojanstvenostjo, ki je postala napram nekaterim moškim naravnost nesramnost, torej zaradi tega nas motite sredi teh velikih skrbi, ki nas napolnjujejo? Stvar, s katero ima opraviti policija! Eh, gospod, saj veste, ali vsaj morali bi vedeti, da nimamo več policije, odkar nismo več v Parizu.

— Zdi se mi, Veličanstvo, odvrne Athos ter se spoštljivo, a hladno prikloni, da vam ne bi bilo treba pozvedovati pri policiji, kaj se je zgodilo z d' Artagnanom in du Vallonom; in ko bi blagovolili povprašati gospoda kardinala po tih dveh plemičih, bi vam gospod kardinal lahko odgovoril, ne da bi mu bilo treba izpraševati še kaj drugega razun svojega spomina.

— Toda, Bog mi odpusti! vsklikne Ana Avstrijska ter utegne zaničljivo usta, kakor je le ona znala, zdi se mi, da ga že sami vprašujete.

— Da, milostljiva gospa, in pravico imam skoro do tega, zakaj za d' Artagnana gre tu, za d' Artagnana, ali razumete, milostljiva gospa? pravi Athos, kot bi hotel upogniti kraljičino čelo pod njenimi ženskimi spomini.

Mazarinu se je zazdalo, da je prišel čas, da pri-skoči na pomoč Ani Avstrijski.

— Gospod grof, se oglasi kardinal, povedati vam hočem nekaj, česar Nj. Veličanstvo ne ve, namreč, kaj da se je zgodilo z onima plemičema. Nepokorna sta bila, in zato sta v ječi.

— Prosim torej Vaše Veličanstvo, nadaljuje Athos še vedno mirno in ne da bi odgovoril kardinalu, da razveljavite to kazen v prilog d' Artagnana in du Vallona. —

— Kar me tu prosite, to je stvar discipline in me nič ne briga, gospod, odvrne kraljica.

— D' Artagnan ni nikdar tako odgovoril, kadar je šlo za to, da ustreže Vašemu Veličanstvu, odvrne Athos ter se hladno prikloni.

In s temi besedami napravi par korakov proti vratom, toda Mazarin ga pristavi, rekoč:

— Tudi vi prihajate z Angleškega, kaj ne, gospod?

In Mazarin pomigne kraljici, ki je vidno prebledela ter hotela brezdvomno dati kako strogo po-velje.

— In navzoč sem bil pri poslednjih trenutkih kralja Karla I., odvrne Athos. Ubogi kralj! Imel je kvečjemu slabosti, in njegovi podaniki so ga pač strogo kaznovali; zakaj prestoli so pač omajani v tem času, in za udana srca ni dobro, služiti princem. To je bilo drugič, da je šel d' Artagnan na Angleško: prvokrat je šlo za čast velike kraljice; drugokrat za življenje velikega kralja.

(Dalje pride.)

more začeti kaka reč — pred njim ni nič, za njim nič. On šteje socialno demokracijo na Goriškem od takrat naprej, ko se je on postavil na čelo ter začel poveljevati. Sedaj se vrši v rdečem taboru njegova visoka volja, poleg katere ne sme biti nobene druge — drugače ne garantira za uspeh. Saj je tudi pri narodno-napredni stranki hotel imeti absolutno komando. Vse, pa prav vse bi le on odločeval, narekaval in vodil, on bi bil velik vojskovodja na visokem stolu, pod njim globoko bi ležala cela dežela. — Sedaj jo hoče rdeče pobarvati ter skloniti jo k svojim nogam. Socialno-demokratska organizacija šteje sedaj po Tumovem poročilu 12 organizacij: Gorica, Miren, Vrtojba, Bilje, Sovodnje, St. Andrež, Podgora, Solkan, Otalež, Nabrežina, Šempolaj, Divača — kraji, kjer treba vstvariti dr. Tum protitežje. Z organizacijo pa hoče osrečiti še kraje: Pevma, Orgar, Bukovica, Renče, Ozelj, Šempeter, Gor. Vrtojba, Višnjevik, Kozana, Kromberg, Opatjeselo, Slivno, Sežana, Sv. Lucija, Podmelec, Podbrdo, Brje in Vel. Zablje. Po vseh teh krajih hoče vstanoviti socialno-demokratske organizacije. Potem sanja — naprej, da bo kmalu konec »agrarne« stranke ter da to povod konstituciji precej močne socialnodemokratske stranke med kmeti. Počasi zajame tudi druge kraje, no, sploh celo deželo. Celo vrsto za drug hoče vstanoviti, konsume pa za sedaj v St. Andrežu, Solkanu in Mirnu. Po stari navadi: ves je zapleten v načrte, kar mrgolijo okoli njega. Koliko jih izvede in kako? Kdor se da zaplesti v njegove mreže, tega utegne prav pošteno glava boleti.

(Pride še.)

Goriška Slovenska Mladina ima že tradicijo, ima svoje dobro ime. Temu dobremu imenu je G. S. M. zadostila v polni meri, ko nas je v soboto pozvala v prostore našega »Trgovskega Doma«, čigar dvorana se je spremenila v predivni poletni vrt. Res srečna je bila misel postaviti naš veseli svet sredi prijetnega zelenja, duhtečih cvetk in bujnega sadja. Vstopil si in na mah si bil pridobljen za ta večer. V najlaskavejših besedah se je vse splošno dajalo izraza resničnemu občudovanju nad to okolico in g. Scherzer, kojemu se imamo zahvaliti za ustvaritev, je bil v soboto neoporekan junak dneva. Ples je otvoril s polonezo, vstopivši v dvorano na čelu damskega in možkega veselicega odseka, g. Golja z g.čno Vando Ivančičevo in vrtenje je sledilo vrtenju pod vodstvom plesovodje g. Ivančiča do ranega jutra v najboljšem razpoloženju. Med odmorom poklonil je damski in možki veselice odsek gospođoma Ivančiču in Scherzerju v znak priznanja za nju trud prvega zlato iglo in srebrno-okovano palico, drugemu pa srebrno tobačnico.

K dekoraciji sta prispevala s svojo asistenco cvetličar g. Hnatyša, s potrebno opremo g. Teodor Hribar, za kar jima gre srčna zahvala društva G. S. M. X.

Za veliki ples G. S. M. so prispeli mesto vstopnine gg. Boštjančič Josip K 5, Klavžar Milton K 3, Pavliček Julijan K 2, grof Karl Coronini K 5 in Breščak Anton K 6. — Iskrena hvala! Odbor G. S. M.

Elite-koncert sester Arányl v gledališki dvorani se sinoči ni vršil, ampak vrši se drevi ob 8.

Sokolova maskarada. — Vse one velecejnene dame in gospode, ki nameravajo prirediti skupine, se naproša, da se po možnosti drže naslova »na severnem tečaju«.

Telovadno društvo »Solkanski Sokol« vabi k plesni veselici, katero priredi v nedeljo dne 14. t. m. v prostorih g. Alojzija Mozetiča. Začetek ob 8. uri zvečer. Pri plesu svira polnoštevni voj. orkester. Med odmorom se vrši srečanje vrednostnih dobitkov. Vstop je dovoljen le br. Sokolom, članom pevskega zbora in vabljenim. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Podgore. (Surovost čukov). V neki gostilni je nekdo trkal s čukovskimi fanti. Ker je bila policijska ura in ni dobil več vina, je hotel trkniti s kozarcem, v katerem je bila menda voda. Eden tistih lepih mladeničev pa ga je sunil v prsi, da je revež padel na tla ter skoro ni mogel vstati. Potem je šel ven pa kmalu prišel nazaj, ker so ga čuki, ki so šli za njim ven, obdelali s pestmi. — Taka je pač »katoliška« mladina!

Sokolova maskarada. — Vse se nam dozeva, da je našim drugorodnim somešanom vendar malce premrzlo in pa tudi morda predaleč na severni tečaj, ker doznali smo, da so se skesali in da gredo raje v južne kraje, kjer je večna pomlad. Mi se pa ne udamo.

Poziv! — Nekdo je pisal g. A. Gabrščeku anonimno pismo, v katerem trdi, da čaka na svoj oglas v »Soči«, kateri je plačal, zamna 4 tedne. Pismo je naslovljeno »iz goriške okolice«. Prosimo ga, naj se zglati nemudoma ali pri g. Gabrščeku ali pri vodstvu tiskarne.

Opečen v požaru. — V noči na ponedeljek je gorelo pri Lenardiču v Pevmi. Škoda je precejšnja. Na seniku je spal neki okoli 60 let stari mož z dolgo brado. Zajel ga je ogenj in vsega opečenega so prenesli v goriško bolnišnico, kjer je umrl.

Izpred sodnje. — Radi telesne poškodbe na tovarišu A. Kerševanu je bil obsojen 20-letni Franc Volk iz Dobravelj na 2 meseca ječe. — 50 letni Andrej Bratkovič je obsojen na 4 meseca ječe, ker je nevarno grozil svoji ženi. — Radi javnega nasilstva je bil obsojen cigan Valentin Levakovič na 13 mesecev ječe s postom vsak mesec.

Nevarnega tatu je prijela policija v Gorici. Piše se Karol Premrl, star 22 let iz Novega mesta na Kranjskem. Radi tatvin ga iščejo sodnije v Ljubljani, Novem mestu in Postojni.

Naznanilo. — Od 14. t. m. naprej se sprejema v loteriji v ulici Vetturini št. 3 tudi igra na loto za žrebanje na Dunaju.

Lisnica. — G. dop. v D—u: Mislimo, da je boljše, če se poslani dopis ne priobči. Zravajte ono reč lepo sami doma; obrnite se na predsedstvo, katero bo menda vpoštevalo v prihodnje Vaše želje!

Mlad pes se je izgubil, podganjar, barve temne, sliši na ime Vuk. Pes je last bratov Weis, tovarna rib pri Soči. Kdor ga pripelje nazaj, dobi nagrado.

Zveza narodnih društev.

Zadnji četrtak se je vršil v »Zvezinih« prostorih sestanek pevovodij iz naše dežele. Okrog 30 se jih je zbralo in vsi so se izrekli za zopetno snidenje in sicer dne 18. t. m. ob 10. predp. Prihodnji četrtak torej se bo obravnavalo o točki, navedeni že v okrožnici. Posebnih vabil za sestanek ne b. o, ostane le pri objavah v listu, vkljub temu pričakujemo obilne udeležbe iz naše dežele.

Letni občni zbor »Zveze narodnih društev« se ne bo vršil dne 2. maja, kakor je stalo v okrožnici. (dne 2. maja je veselica v Renčah o priliki sklepa obrtne šole), pač pa dne 9. maja. Ta dan naj blagovole društva vpoštevat, ker bo občni zbor pred. in pop. pa ljudska veselica.

Bralno in pevska društva v St. Andrežu vabi k veselici, katero priredi v nedeljo dne 14. t. m. v dvorani g. Petra Lutmana. Vspored: 1. Bartl: »Moja domovina«. 2. Gangl: »Mesalina«, igra. 3. Komel: »O ti moj dom«. 4. Novak: »Ljesna jadranske vile«. 5. Štoka: »Ne kliči vraga«, igra. Po veselici javni ples. Med vsako točko svira vojaška godba. Začetek točno ob 3. uri pop. Vstopnina 40 v., sedeži I. vrste 40 v., II. vrste 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Občni zbor »Narodno izobraževalna društva« na Ajševcih se je vršil dne 31. I. 1908. Izvolil se je sledeči odbor z vzklikom: Valentin Komel predsednik, Ernest Velikonja podpredsednik, Andrej Špacapan tajnik, Štefan Pavlin odbornik, Franc Živic odbornik, Engelbert Cej odbornik, Pavla Komel odbornica, Milka Rebek odbornica, Ivan Ipavec preglednik, Anton Velikonja preglednik, Franc Čefarin namestnik, Avgust Vovk namestnik. — Potrdilo se je račune za leto 1908 od meseca marca, ko je bilo društvo ustanovljeno.

Društveniki so podpirali dijaško kuhinjo in družbo sv. C. in M. po svoji moči, nabavilo si je razne časopise, društveni pečat, pokrilo stroške pevovodij in druge potrebitine. — Izrekla se je zahvala predsedništvu in odboru gospodoma pevovodjema E. Komelu in Antonu Mladovanu iz St. Mihela, »Zvezi narodnih društev« za trud in poštvalnost.

Narodno-izobraževalno društvo v Ločniku je imelo v nedeljo redni letni obč. zbor. Zvezo narodnih društev je zastopal Damir Feigel. V odbor so bili voljeni: Kocjančič Josip ml. predsednik; Pintar Josip, podpredsednik; Bitežnik tajnik; Šviligoj Franc, blagaj-

nik; Berdon Andrej, Talianut Anton in Mišigoj Anton, odborniki, Pintar Anton in Velušček Anton, preglednika.

Veselica »Bralnega in pevskega društva v Črničah« je res imenitno uspela. Pevski zbor, igralke in igralci, vsi so častno izvršili svojo nalogo. Mladina se je oprijela z vsjo vnemo društva in krasna veselica je prvi uspeh. Nemalo se je pri tem trudil g. Franc Baša, ki je bil duša cele veselice. Med vsopredom je govoril dr. Puc: »O pomenu narodnih bralnih pevskih in sokolskih društev«. Društvu v Črničah želimo še mnogo tako častnih in lepih nastopov.

Bralno društvo v Selu na Vipavskem je imelo dne 2. t. m. svoj redni občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen Josip Mermolja ml. podpredsednikom Anton Bavčar; odborniki: Franc Bavčar, Josip Pirjevec, Karol Bavčar, Josip Volk, Josip Čebren, Karol Furlan, Josip Mermolja, Ivan Mermolja, tajnik je Ivan Batič; pregledovalca račinov: V. Pirjevec, Kr. Čigoj. Predsednik se je zahvalil za izkazano mu zaupanje ter je povdarjal v kratkih besedah namen društva. priporočal čitanje ter vabil odbor k pridnemu delovanju za društvo, ki naj bo v ponos občini.

»Slov. Čitalnica« v Dol. Vrtojbi priredi v nedeljo javen ples v dvorani gosp. Jak. Maraža. Začetek ob 3 1/2 uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Podprati češko obrtnijo mora biti naloga jugoslovanskih odjemalcev. Ako potrebujete: platno, zeñir, kanafas, oksford in druge tkanine, obrnite se z zaupanjem na narodno tvrdko: Josef Suchánek, tkalcovna v Novém Hrádku u Nov. Města nad Met. v Čechách. — Zahtevajte vzorce!

Predsednikom trgovske in obrtne zbornice je bil izvoljen Jos. Venuti. Ali ta je odklonil izvolitev, na kar je bil izvoljen za začasnega predsednika A. Orzan.

Izkaz posredovalnic slovenskega trgovskega društva »MERKUR« v Ljubljani. — V službo se sprejme: 1 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 11 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 1 pomočnik železničarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 3 kontoristinj, 4 blagajničarke, 4 prodajalke.

Službe iščejo: 2 knjigovodji in korespondent, 2 potnika, 3 kontoristi, 22 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov špecerijske stroke, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železničarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 14 kontoristinj, 11 blagajničark, 16 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalce popoluoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Politični pregled.

Nemški veto nad vse! — Nemci so zakrivali zaključenje državnega zbora. Ako bi baron Bienert ne imel strahu pred Nemci, bi ne bilo prišlo do zaključnja. Poljski klub je interveniral in Čehi so bili gledé na besede Matajeve pripravljeni opustiti obstrukcijo, ako min. predsednik izjavo v zbornici, da se zavaruje proti domnevanju, da bi mogel kak član avstrijske vlade imeti namen razžaliti katerokoli avstr. narodnost. Nemci so vložili

veto in izjave ni bilo, pač pa zaključenje. Nemški veto nad vse!

Češki deželni zbor je bil 6. t. m. zaključen.

Razne vesti.

Narodnjaštvo na papirju. — »Ko bi S. nič ne bil pisal, a svojega sina slovensko vzgojil, bil bi storil večjo uslugo našemu narodu, kakor jo je z vsemi svojimi spisi« — tako nekako se je izrazil odlični pesnik o nekem slovenskem pisatelju, ki je na papirju obetal Slovanom sijajno bodočnost, a sina vzgojil za nemškega nacionalca. Pesnik, ki je bila vsa Slovenija polna njegove slave in je zatemnil za nekaj časa s svojimi verzmi celo Prešerna, je ostavil za seboj potujčeno rodbino. Nekdanji urednik »Slov. Gospodarja«, čegar obsiren životopis je prinesel lanski »Dom in svet«, je oče nemškonacionalnega železniškega uradnika, ki nam neizmerno škoduje na jezikovni meji v dravski dolini. Nedavno je premnila v Ljubljani hči slov. pesnika Mihaela Kastelca, izdajateljica »Kranjske Čebelice«; svoje imetje — 36.000 K — je naklonila »Südmarki«. — Z narodnjaštvom na papirju ne rešimo slovenstva. Slovenec se pokaži v dejanju; v srca svojih otrok piši; vanje vdihni ljubezen do našega zatiranega naroda; seznanj jih z našimi vzori in navdušj jih z nje! Slovenci narodnjak je tisti, ki svoj zakon obrani slovenstvu. Vzgoja slovenske dace bodi narodna. »Slov. Branik«.

Kranjska hranilnica. — V Kranjski hranilnici, zaščitnici Slovincem tako sovražnega nemštva, je zopet 3 milijone manj! Meseca januarja je dvignilo 2924 strank znesek 3 milijone 576.742 K.

Analfabetski tečaj na Ogrskem so Slovacom, Rumunom in Srbom vsled posebne odredbe ministrov Andrassyja in Apponyja prepovedani. — Ta protikulturna prepoved je seveda vzbudila v narodnostnih krogih na Ogrskem veliko ogorčenje.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas občasni se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dožalj (in celo v mestu) nište no posna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Hiša na prodaj. — V Gorici v ulici Antonio Tomšig (v bližini predora pod Kostanjevico) je na prodaj nova hiša. — Natančneje se poizve v Krminu Via Udine 73, I. nadstr.

Naznanilo.

Slav. občinstvu se uljudno naznanja, da od 14. t. m. naprej se sprejema v loteriji v ulici Vetturini št. 3 igra na loto za žrebanje na Dunaju. Prvo žrebanje se vrši dne 20. t. m.

„Vesna“

„Vesna“ ekstrakt iz rastlin in drugih naravnih snovi, izkazal se je kot dosedaj edini uspešen, ne samo glede rašče las — nego pokrije vsako plešo po kratkem uporabljanju.

Vspreh zanesljiv.

Na razpolago spričevala uglednih in znanih oseb. **Gená stekl. 100 gr 1 K 50 vin.** Dobiya se: **M. Skrinjar, Trat ul. Solitario 25.** Gosp. trgovci, kateri bi prevzeli razprodajo na drobno naj blagovole obrniti se na založnika.

Zveza »Hiljerjev in krčmarjev v Gorici« naznanja, da je umrl včeraj, v 39. letu svoje starosti, njen bivši predsednik gosp.

Kancijan Happacher

hotelijer.

Gg. člani so uljudno naprošeni, da se udeleže pogreba, ki se vrši danes, dne 9. t. m. o. 3. uri pop. izpred hiše žalosti v ulici Vetturini št. 3.

GORICA, 9. svečana 1909.

Odbor.

Prostovoljna prodaja posestev!

V konkurzni sklad tvrde I. C. Juvančič, vinske veletrgovine v Spodnji Šiški spadajoča posestva in sicer:

1. v Spodnji Šiški obstoječe iz velike prostorne, jednonadstropne hiše št. 77 v Spodnji Šiški, ležeče tik ob glavni Celovski cesti, oddaljeni komaj ure od mesta, približno 5 minut od kolodvora državne železnice v Spodnji Šiški, s prostornim dvoriščem in gospodarskim poslopjem, dvema prostornima hlevoma, ledenico in s prostorno kletjo, nadalje iz vrsta, dvehi travnikov in dveh njiv;

2. na Viču pri Ljubljani obstoječe iz ene njive;

3. v Velikih Laščah na Dolenjskem, ob Dolenjski železnici obstoječe iz hiše št. 65 v Velikih Laščah, vrta, travnika, njive in štirih pašnikov in

4. na Bizeljskem, Spodnjo Štajersko obstoječe iz hiše št. 11, koč, hleva, vinogradov travnikov, njiv, pašnikov in gozdov, prodajajo se vsa ali posamič brez jamčenja za kakovost in izmero iz proste roke.

Cenilna vrednost:

posestvo v Spodnji Šiški	110.742 K 02 vin.
parcele na Viču	84 " — "
posestva v Velikih Laščah	6050 " 20 "
posestvo na Bizeljskem	15.963 " 47 "

Posestvo v Spodnji Šiški je zelo pripravno za vinsko trgovino, ker je tudi sedaj v konkurzu se nahajajoča tvrda tržila ondi z vinom nad 30 let.

Ponudbe za vsa ali posamezna posestva naj se pošiljajo na upravitelja konkurznega sklada dr. Viljema Schweitzer, odvetnika v Ljubljani, Kongresni trg št. 19 najpozneje do 20. februarja 1909., na poznejše ponudbe se ne bode oziralo.

Ponudniki se o sprejemu ali odklonitvi ponudbe obvestijo pismeno

Dr. Viljem Schweitzer,
konkurzni upravitelj

Cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi

priporoča

pšenično moko

Vlastelinski valjčni mlin v Nuštro

(SLAVONIJA),

katera prekaša v donašanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

Josip Marmolja,

Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

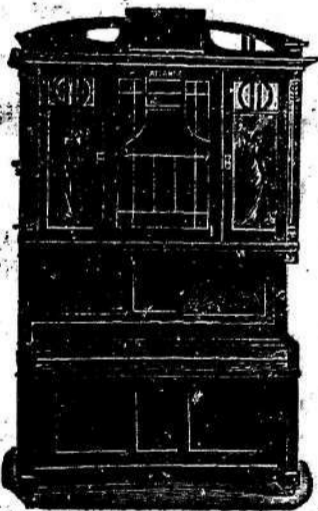
Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji.

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren - Gorica

ulica Teatro.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broš. za

3 K, vezana za 4 K.

Ostanki SLUČAJNA PRODAJA.
Najlinej 40 m . . . . . K 22—
dobri običajni 40 m " 17—
plačilo s povzetjem. Uzorec se ne pošiljajo.

ZEFIRI

kanafasi, oxfordi,
sipkovine in
TKANINE
lastni izdelek za
najnižje cene ponuja

JOSEF SUCHÁNEK,
Prvi mehanická a ruční tkalcovna a
závod zasilatelský na pomezí Pruska
NOVÝ HRÁDEK v Nov. Města u. Metuj. (Čechy).

Gostilna „pri belem zajcu“

v Gorici, Munska ulica 11

je preskrbljena z izvrstnimi brskimi in furlanskimi vini, ter kraškimi teranom.

Izborna kuhinja. — Cene zmerne.

Na razpolago so tudi hlevi za konje in živino.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Fani Jeseneg.

„Morana“

„Morana“ kemično pripravljena tekočina za radikalno iztrebljenje mrčesa, (stenic in uši) popolnoma neškodljiva zdravlju, opravi in tkanini, izkazala se je kot edino čeno in res delujoče sredstvo.

Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala potrjujejo izvanredni učinek „Morane“.

Gena stekl. 100 gr 50 din.

Glavna zaloga: M. SKRINJAR

Trst, ul. Solitario 25.

Gosp. trgovci, kateri bi prevzeli razprodajo na drobno, naj blagovole obrniti se na založnika.

Franc Silič

sin, zidarski majster

v Gorici, Via Magello št. 16.

Sprejema vsakovrstna zidarska dela.

Cene zmerne.

GLOBIN

je najboljšo in najfinejšo
čistilo za čevlje.
Dobiva se povsod.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550,77. Posojila: 1.699.186,77. — Reservni zaklad: 85.954,35. — Vrednost hiš: 112.328.—

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite! Svoji k svojim!